

بسمه تعالی

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی رفسنجان

دانشکده پرستاری مامائی

نام درس: آشنایی با روشهای نوین آموزش به کودک و خانواده	میزان واحد: ۱/۵ واحد
نوع واحد: نظری ۱ واحد، عملی ۰/۵ واحد	مقطع تحصیلی: کارشناسی ارشد
رشته تحصیلی: پرستاری کودکان	محل تدریس: کلاس شماره دو
نیمسال: دوم ۱۴۰۳-۱۴۰۲	ساعت کلاس: شنبه ساعت ۱۲-۱۰
پیش نیاز: ندارد	مدرس: دکتر صادقی

مقدمه:

درس " آشنایی با روشهای نوین آموزش به کودک و خانواده " با هدف آشنایی دانشجویان با مفاهیم پایه آموزش و یادگیری و کسب مهارت های تدریس و برنامه ریزی آموزشی، ارزشیابی برنامه و ایفای نقش آموزشی پرستار به جهت اعتلای کیفیت مراقبت کودکان و نوزادان، دانش مرتبط با مراقبت در منزل والدین، خانواده ها، گروهها و اعضای حرفه مراقبت سلامتی طراحی شده است. علاوه بر کسب دانش لازم، در بخش عملی، این درس به تمرین طراحی، اجرا و ارزشیابی برنامه های آموزشی برای فراگیران (دانشجو- بیمار و...) خواهد پرداخت.

هدف کلی:

تسلط بر دانش و کسب مهارتهای تدریس و برنامه ریزی آموزشی به منظور طراحی برنامه آموزشی، تدریس و ارزشیابی نحوه اجرای آموزش جهت اعتلای آگاهی های مددجو، خانواده، دانشجویان و کارکنان در سطوح مختلف

اهداف ویژه:

در پایان این درس از دانشجویان محترم انتظار می رود قادر باشند:

حیطه شناختی:

۱. یادگیری (تعاریف، تئوریهها، اصول کلی)، و عوامل موثر بر یادگیری و یاددهی (آموزش) را شرح دهند.
۲. اصول اساسی هر یک از نظریه های یادگیری (رفتارگرایی، شناخت گرایی و سازنده گرایی) را شرح دهند.

۳. الگوهای تدریس معلم محور (روشهای سنتی، مکتب خانه ای و روشهای غیرمرسوم) و فراگیر محور (پیش سازماندهنده، ایفای نقش، بحث گروهی) و مزایا و معایب هر یک از روشها را شرح دهند.
۴. برنامه ریزی آموزشی، طرح دوره، اهداف، راهبردها و مواد آموزشی را شرح دهند.
۵. اهداف رفتاری، ویژگیهای اهداف، تاکسونومی اهداف بر اساس حیطة های یادگیری، نحوه نوشتن اهداف رفتاری را شرح دهند.
۶. عوامل موثر بر انتخاب شیوه تدریس (نقش معلم در یادگیری، ارزیابی فراگیر، ارزیابی نیازهای یادگیری، آمادگی برای یادگیری) را تشریح نمایند.
۷. مواد آموزشی، انتخاب مواد کمک آموزشی، معیارهای ارزشیابی مواد انتخاب شده را شرح دهند.
۸. ارزشیابی آموزشی (مفاهیم، اصول، انواع، ازمونها) و ارزشیابی عملکرد را شرح دهند و اطلاعات ارزشیابی را تحلیل نمایند.
۹. اساس تاریخی نقش آموزشی پرستار، اهداف و مقاصد آموزش به مددجو، خانواده و کارکنان به ویژه پرستاران را تشریح نمایند.
۱۰. فن آوری در آموزش، آموزش سلامتی در عصر اطلاعات، تاثیر فن آوری بر آموزش و یادگیری، کاربرد شبیه سازها و بازی واره ها (Gamification) را شرح دهند.
۱۱. مراحل تکاملی فراگیر به ویژه مراحل تکاملی اطفال و بالغین، نقش خانواده در آموزش، اصول اولیه پداگوژی و آندراگوژی، آموزش بالینی به پرستاران و دانشجویهای پرستاری را شرح دهند.

حیطه عاطفی:

۱. به اهمیت استفاده از اصول یاددهی- یادگیری در تدریس توجه کنند.
۲. در مورد مباحث مطرح شده، مطالعه نمایند.
۳. تکالیف را به دقت و در مهلت تعیین شده انجام دهند.

حیطه مهارتی:

۱. مهارت‌های کسب شده را در تدریس خود به کارگیرند.
۲. یک جلسه کلاس درس تئوری را اداره کنند.
۳. یک روز از کارآموزی دانشجویان پرستاری را اداره و مدیریت نمایند.
۴. یک برنامه آموزشی به کودک و خانواده طراحی نمایند.

روش تدریس:

این درس با روش سخنرانی همراه با پرسش و پاسخ و مشارکت دانشجویان در ارائه مباحث ارائه می‌شود. در بخش عملی فراگیران فعالیت طراحی برنامه آموزشی را شخصاً و با هدایت مدرس برعهده می‌گیرند. بدیهی است حضور در عرصه‌های تئوری و مراقبت بالینی برای طراحی و اجرای برنامه آموزشی ضروری است.

مواد آموزشی:

از وسایل کمک آموزشی مانند لپ‌تاپ و نرم‌افزارهای پاورپوینت و وورد استفاده می‌شود.

وظایف دانشجویان:

۱. شرکت کامل و فعال در جلسات درس
۲. ارائه یکی از مباحث کلاسی
۳. شرکت در امتحان کتبی پایان دوره
۴. طراحی یک برنامه آموزشی تئوری، یک روز برنامه کارآموزی و یک برنامه آموزش به کودک و خانواده

روش ارزشیابی:

بخش تئوری (۱۳ نمره)

۱. ارائه کنفرانس کلاسی (۵ نمره)
۲. شرکت در امتحان کتبی پایان دوره (سوالات تشریحی و تستی ترکیبی) (۸ نمره)

بخش عملی (۷ نمره)

۱. تهیه طرح درس و تدریس یک جلسه کلاسی از مباحث درس پرستاری کودک سالم با هماهنگی با استاد (۳ نمره)
۲. حضور به عنوان مربی در یک روز از دوره کارآموزی پرستاری بیماریهای کودکان با هماهنگی با استاد (۲ نمره)
۳. تهیه یک برنامه آموزش به بیمار (۲ نمره)

شرح بخش عملی

- در بخش تدریس تئوری، دانشجو یکی از مباحث مربوط به درس پرستاری کودک سالم را با هماهنگی با استاد مربوطه از قبل انتخاب نموده، محتوا را آماده و برای جلسه طرح درس می نویسد و شخصا جلسه کلاسی را اداره می نماید.
- در بخش تدریس بالینی، با هماهنگی با استاد و مدیر گروه و مربی بخش، تحت نظر مربی مربوطه یک روز از کارآموزی دانشجویان پرستاری را مدیریت می نماید.
- در بخش آموزش به بیمار، یک کودک بستری در بخش کودکان را انتخاب و با توجه به نوع بیماری برنامه آموزشی مناسب بیمار و خانواده طراحی می نماید.

منابع

۱. سیف، علی اکبر. روانشناسی پرورشی نوین. ویرایش هفتم ۱۳۹۱؛ تهران، نشر دوران.
۲. شعبانی حسن. مهارتهای آموزشی (روشها و فنون تدریس)، جلد اول و دوم، ۱۳۹۰. تهران: نشر زرین
۳. صابریان معصومه، سالمی صدیقه. چگونه طرح درس بنویسیم. ۱۳۸۳۰ تهران: نشر پیک فرهنگ
۴. آقازاده، محرم. راهنمای روش های نوین تدریس. ۱۳۹۰؛ آبیژ، تهران.
۵. صفوی، امان.... روش ها، فنون و الگوهای تدریس. ۱۳۹۲؛ انتشارات سمت، تهران.
۶. سانتراک جان دبلیو، ترجمه: دانش فر حسین، سعیدی شاهده، عراقچی مهشید. روان شناسی تربیتی. ۱۳۸۷؛ انتشارات رسا، تهران
۷. شانگ دیل اچ، ترجمه: کریمی یوسف. نظریه های یادگیری (چشم اندازی تعلیم و تربیتی). ۱۳۹۲؛ مصور، تهران.
8. Dent JA , Harden RM. A Practical Guide for MEDICAL TEACHERS. Elsevier. 2013
9. Gardner MR and Suplee PD. Handbook of clinical teaching in nursing and health sciences.2010.
10. Amin Z, Hoon Eng Kh. Basics in medical education. World Scientific Publishing Company. 2009.
11. Lowenstein A, Foord-May L, Roomano JC. Teaching Strategies for Health Education and Health Promotion. USA Jones & Bartlett Publication. 2009.
12. Heppner F. Teaching the Large College Class. A guide book for instructors with multitudes. USA. John Wiley & Sons. 2007.
13. Petty G. Teaching Today. 3rd edition. United Kingdom. Nelson Thornes. 2004.
14. Joy Crosby, R.M. Harden. AMEE Guide No 20: The good teacher is more than a lecturer - the twelve roles of the teacher.

جدول زمانی ارائه درس

شماره جلسه	تاریخ	موضوع	ارائه کننده
اول		یادگیری (تعاریف، تئوریها، اصول کلی)، فرآیند و عوامل موثر بر یادگیری و یاددهی، نظریه‌های یادگیری (رفتارگرایی، شناخت گرایی و سازنده گرایی)	دکتر صادقی
دوم		تعریف تدریس، الگوهای تدریس معلم محور (روش‌های سنتی) و فراگیر محور (سخنرانی، پیش سازماندهنده، ایفای نقش، بحث گروهی)، مزایا و معایب هر یک از الگوها	دکتر صادقی
سوم		اهداف آموزشی (طبقه بندی اهداف آموزشی در حیطه سه گانه)، نوشتن طرح درس و یا دوره و مهارت اداره کلاس	دکتر صادقی
چهارم		عوامل موثر بر انتخاب شیوه تدریس (نقش معلم در یادگیری، ارزیابی فراگیر، ارزیابی نیازهای یادگیری، آمادگی برای یادگیری)، مواد آموزشی، انتخاب مواد کمک آموزشی، معیارهای ارزشیابی مواد آموزشی	دکتر صادقی
پنجم		ارزشیابی آموزشی (اهمیت، مفاهیم، اصول، انواع بر حسب نحوه اجرا و تفسیر نتایج) روشهای مختلف ارزشیابی تئوری و عملی	دکتر صادقی
ششم		اساس تاریخی نقش آموزشی پرستار، اهداف و مقاصد آموزش به مددجو، خانواده و کارکنان به ویژه پرستاران	ارائه دانشجو
هفتم		فن آوری در آموزش، آموزش سلامتی در عصر اطلاعات، تاثیر فن آوری بر آموزش و یادگیری، استراتژیهای استفاده از فن آوری در آموزش سلامت، کاربرد شبیه سازها و بازی واره ها (Gamification)	ارائه دانشجو (۲ نفر مشترک)
هشتم		مراحل تکاملی فراگیر به ویژه مراحل تکاملی اطفال و بالغین، نقش خانواده در آموزش، اصول اولیه پداگوژی و آندراگوژی، آموزش بالینی به پرستاران و دانشجویهای پرستاری	ارائه دانشجو